

“A més de temps, he tingut sort”

Manuel Mas parla extensament de la seva trajectòria com a alcalde de Mataró en una conversa personal i franca, sense matisos, sense presses, que serveix per fer balanç, per mirar enrere i endavant, per reflexionar sense la pressió de l'actualitat més immediata, sabent que tot ja està decidit i que la seva etapa està tancada. Mas diu que la gran lliçó que ha après com a alcalde és el valor que té el temps. I que res no és definitiu, perquè tot passa molt de pressa. O gairebé tot.

Amb la seva marxa s'acaba un cicle a Mataró...

-Vint-i-cinc anys són molts anys. Però el cicle es va acabar abans.

Quan abans?

-La idea de ciutat per a la qual jo he estat treballant es va acabar amb la inauguració del Parc Central (maig del 2000).

Se sent realitzat políticament?

-Haver estat vint-i-un anys com a alcalde i haver tingut temps de fer el que he volgut fer és una satisfacció molt gran.

I personalment, també se sent satisfet?

-He estat la meitat de la meua vida aquí a dins (a l'Ajuntament). Hi vaig entrar quan tenia trenta-un anys. Abans havia estat a la UGT, a la conselleria de Treball preautonòmica i a l'empresa privada, però durant períodes molt curts, perquè eren llocs d'aquells que en diem que són per arribar a algun altre càrrec. Jo a aquest altre càrrec hi vaig arribar als trenta-un anys i me n'hi he estat vint-i-cinc. Ara començo una cosa nova. No sé què em queda de vida per endavant i què és el que faré, però em sembla prou satisfactori el que he fet.

No em dirà que està pensant en la jubilació?

-No, però hi ha aquesta idea de valorar la joventut. La mitjana d'edat dels ministres és inferior a la meua. Pensar que torno a començar com quan tenia trenta anys seria absurd.

Què ha après fent d'alcalde?

-Que el temps té molt de valor. Els mitjans de comunicació esteu obligats a tractar les coses com si haguessin de passar de seguida i jo veig que les coses van a un altre ritme. Jo a més de temps he tingut sort, perquè a Mataró no ens ha passat cap desgràcia de responsabilitat municipal que avui haguem de lamentar.

Vostè ha tingut massa temps, potser, perquè vint-i-un anys són excessius.

-Coincideixo amb molts alcaldes que cal limitar el nombre de mandats, però allargar el període de cadascun. La proposta seria deixar-los en dotze anys, dividits en dos mandats de sis anys no prorrogables. Ho vaig dir temps enrere, em van fer callar i vaig callar.

S'ha equivocat en alguna cosa?

-Home...

De les grans coses, és clar.

-D'errors sobre les grans coses no en tinc consciència. Sempre he estat molt realista i quan se m'han fet crítiques sobre el que fa falta a la ciutat he plantejat el problema a l'inrevés. Sabia el que donava la ciutat de si i el que podíem fer. Quan se m'acusa que no he tingut ambició, em poso a repassar el que hem fet i penso que Déu n'hi do. Potser la meua professió (economista) m'ha marcat molt. Saber amb quins recursos comptàvem, d'on sortien aquests recursos i què podíem fer.

Què dirà la història de l'alcalde Mas?

-Que ha estat l'alcalde que ha resolt unes quantes coses que la ciutat tenia pendents de fa molt de temps.

Ara potser és el moment de fer llista.

Per exemple el tema del port, que quan vam entrar el 1979 es discutia si s'havia de fer o no. El problema de les escombraries, que després d'una història molt llarga que parteix de l'època de l'alcalde Crespo, l'hem resolt amb la planta incineradora. El repte sanitari, que de tenir dos hospitals vells hem passat a tenir una situació sanitària com no l'havíem tingut mai. La reforma i la conversió en zona de vianants del nucli antic, amb les quals li hem donat un tomb complet. I sobretot haver aconseguit el Parc Central, que era una cosa dibuixada des del 1878 (es gira i assenyalava el mapa que hi ha a la Sala dels Lleons).

L'oposició ha dit que el seu adéu no ha estat correcte.

Ni el PP ni CiU poden parlar massa, oi? Convergència ha portat cinc caps de llista i un d'ells ha durat tres mesos i el Partit Popular està mig a fora i mig a dins...

No negarà que el procés successori ha estat un serial.

Qui va engegar el procés successori vaig ser jo mateix quan l'any 2000, durant un dinar de Nadal amb periodistes, vaig dir que hi havia quatre persones que em podien substituir. Si hi ha algun culpable sóc jo mateix.

El Govern se n'ha ressentit de tot aquesta situació, ho han reconegut fins i tot els mateixos socis de govern.

Malgrat el que digui tothom aquesta màquina no ha parat mai, s'han fet totes les reunions que han calgut, s'ha aprovat el pressupost de l'any vinent, s'ha liquidat el de l'any passat... Només cal veure les obres públiques que hi ha en marxa. El que arriba d'alcalde es passarà un any inaugurant obres.

“Sempre he tocat molt de peus a terra, potser aquest ha estat el meu gran defecte”

El 2003 es complien els vint anys a l'alcaldia i el projecte de la Nova Ciutat estava acabat. Per què no plega aleshores i es torna a presentar a les eleccions municipals?

Quan vam preparar el procés de les eleccions del 2003, vam pensar que una de les possibilitats era que jo deixés l'alcaldia durant aquest any o una mica més endavant conservant l'acta de regidor a Mataró i dedicant-me exclusivament a presidir el Consell Comarcal. Hi havia prou feina a fer. Però el gener del 2004 se'm presenta la possibilitat de fer de diputat i al març em converteixo en diputat del partit del Govern. A vegades la gent vol la política més taxada del que en realitat pot ser.

Que un alcalde amb vint-i-un anys de trajectòria tingui el futur professional incert és injust.

Sempre ho he dit. És tremendament injust. I si no es resol això tindrem problemes per trobar gent que vulgui venir a fer política als ajuntaments. Quin professional deixarà la seva feina si no té cap seguretat? Anirem cap als polítics professionals en el pitjor sentit de la paraula o només podran governar els funcionaris.

A vostè li ha faltat ambició personal?

L'únic càrrec que he rebutjat és ocupar-me de la secretaria de finances del PSC que em van oferir l'any 1980. Però a l'Ajuntament he tingut moltes satisfaccions. El setembre de 1983 (...) en Pepe Montilla em va proposar d'anar al consell d'administració de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, a la comissió provincial de la Comissió d'Urbanisme de Catalunya, a la Junta de Residus... Vaig tenir l'oportunitat de començar a fer coses. El 1987, per una altra carambola em trobo de vicepresident a la Federació de Municipis de Catalunya i alhora vaig entrar a la Federació Espanyola. I des d'aquí també vaig tenir oportunitat de fer moltes coses i molts contactes. Fins i tot, a través de la Federació Espanyola de Municipis vaig arribar a anar a representar tots els municipalistes europeus a Kuwait; vaig tenir l'oportunitat d'estar parlant de municipalisme a Sant Petersburg; he intervingut com a municipalista en el Parlament Europeu i he estat a Estrasburg i a Grècia en nom de l'Ajuntament de Mataró tractant el tema de la

immigració... O sigui que de satisfaccions n'he tingut com per no voler cap altra cosa.

Què canviarà amb Joan Antoni Baron?

He llegit aquests dies que el canvi d'alcalde implicarà un canvi d'estil. L'alcalde coordina, dirigeix, però no és el que diu què s'ha de fer en cadascuna de les coses. No hi ha grans possibilitats de fer gaires coses diferents de les que hem fet. El continuisme no el veig malament. Penseu que actualment no hi ha grans discussions sobre el model de ciutat, ni tan sols amb l'oposició. Potser amb el PP hi ha criteris més distants, però amb CiU pràcticament cap.

Un alcalde no determina la ciutat, doncs?

Un alcalde no, però sí una administració. El lideratge de l'administració pública en aquests temps és determinant, perquè ja no hi ha grans prohoms. També cal tenir en compte que hi ha coses que escapen a la voluntat municipal i depenen de la voluntat del mercat i de l'economia.

Gent de les bases del PSC han defensat que aquest és un alcalde de transició que donarà pas a la generació dels trenta anys.

Crec que se'n fa un gra massa de la generació dels trenta anys. Ara fins i tot es parla de l'*Operació Titànic*, que és allò de les dones i els nens primer. Malament! Aquest elogi de la joventut no el veig clar. La gent ens formem a base de patacades i quan la gent n'ha rebut poques... Córrer no està bé. Si algú veu desapropitar Joan Antoni Baron en quatre anys està equivocad. Ell s'ha de fer la imatge i el càrrec d'alcalde, que no és el mateix que fer de regidor.

Vostè va entrar en una situació de transició política i marxa també en ple canvi. Quina anàlisi en fa d'aquests convulsos últims mesos?

Que qualsevol cosa pot capgirar el que ens sembla que passarà demà.

I què els depararà als ajuntaments els pròxims vint-i-cinc anys?

Han d'anar cap a la senda de la proximitat, tenir totes

aquelles competències que van dirigides directament al ciutadà. Ens hem de rumiar com ho fem. L'experiència dels Consells Comarcals podia ajudar a això, però que un Consell Comarcal mani sobre l'alcalde és complicat i per tant costarà.

Ara que vostè ja no hi és es parla del Museu Tèxtil, de l'emissora municipal...

Totes dues iniciatives són bones sempre que els recursos que s'hi hagi de destinar es consideri que són prioritaris sobre altres coses. I les decisions democràtiques són les acceptades per la majoria. Si la majoria creu que això ha de tirar endavant ha de saber que altres demandes ciutadanes que hi ha sobre la taula no es podran fer. Jo estic d'acord amb la ràdio? Sí. L'hem fet? No! Perquè a mi em demanen més freqüència d'autobusos, més escoles bressol, més equipaments esportius. No hi ha recursos per a tot.

Sort que la Laia l'arquera la va pagar la Diputació...

Sí, perquè si no, no hi seria (riu). Jo sempre he tocat molt de peus a terra i potser aquest ha estat el meu defecte.

Un lloc de Mataró:
El Sant Sebastià.
 Una data: **Sant Jordi.**
 Un personatge: **En Terri.**
 Un moment com a alcalde:
Sentir l'himne de l'Argentina a Buenos Aires, que el va compondre un mataroní.
 La gran obra:
El Parc Central.
 Un compte pendent:
Un nou teatre